

YTTRANDE

2017-11-13 Ärendenr:
NV-06443-17

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

**Yttrande över remiss Konsultation i frågor som rör det samiska folket
(Ku2017/01905/DISK)**

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker det remitterade förslaget till konsultationsordning, men föreslår att ikraftträdandet senareläggs till den 1 januari 2019.

Naturvårdsverket anser att förslaget bör förtydligas avseende vilka samhällskritiska verksamheter och åtgärder som omfattas av undantaget, t.ex. fjällräddningen.

Naturvårdsverket ifrågasätter bedömningen att förslaget inte innebär några påtagliga följder och skulle medföra endast marginella merkostnader för bland annat Naturvårdsverket.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Naturvårdsverket tillstyrker det remitterade förslaget till konsultationsordning. Det allmänna, inklusive statliga myndigheter, har enligt 4 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ett ansvar att främja samernas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. 5 § samma lag anges att förvaltningsmyndigheter ska ge nationella minoriteter möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för minoriteterna i sådana frågor. Myndigheters samråd med Sametinget, samebyar och andra samiska aktörer är centrala för att myndigheterna ska få ett kunskapsunderlag som gör det möjligt för oss att leva upp till kravet att främja samernas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Naturvårdsverket gör bedömningen att det remitterade förslaget till konsultationsordning skulle

förbättra kvaliteten på och utöka omfattningen av de nuvarande samråden på ett sätt som skulle ge bättre beslutsunderlag för myndighetens arbete och förbättra samernas inflytande i frågor som rör dem.

Konsultationsförfarandet

Naturvårdsverket föreslår att ikraftträdandet senareläggs till den 1 januari 2019. Förslaget att lagen ska träda ikraft redan den 1 juli 2018 innebär att det skulle vara mycket begränsat med tid mellan riksdagens beslut och ikraftträdandet. Den korta tiden begränsar regeringskansliets möjligheter att informera och utbilda berörda myndigheter och försvårar en bra start av myndigheternas arbete med att efterleva konsultationsordningen.

Författningsförslaget

Naturvårdsverket anser att författningsförslaget möter de nationella och internationella krav Sverige har att efterleva när det rör konsultation i frågor som rör det samiska folket, men bör förtydligas enligt följande.

4 § i förslaget anger under vilka förutsättningar konsultation enligt förslagens 2 § kan underlåtas. Av författningskommentaren till bestämmelsen framgår att undantaget kan bli tillämpligt särskilt i krissituationer, såsom vid beslut enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor m.m., vilken också reglerar fjällräddningens verksamhet. Naturvårdsverket ser det som viktigt att ett konsultationsförfarande enligt förslagen utformning inte onödigtvis uppställer hinder för exempelvis fjällräddning och annan samhällskritisk och/eller samhällsnyttig verksamhet av brådskande natur.

Det bör klart framgå av författningsförslaget, eller av kommentarerna till detta, att ovan nämnda och närliggande samhällskritiska verksamheter och åtgärder omfattas av undantaget, exempelvis genom 4 § 1 punkten (det finns synnerliga skäl med hänsyn till ärendets brådskande art) eller genom 4 § 5 punkten (konsultation är annars uppenbart obehövlig).

Konsekvenser av förslaget

Naturvårdsverket ifrågasätter bedömningen i avsnitt 5.1.3 att förslaget inte innebär några påtagliga följder för de statliga myndigheter som redan idag har samråd och kontakter med Sametinget och bedömningen att förslaget endast medför marginella merkostnader för statliga förvaltningsmyndigheter. Verket anser att förslaget innebär en ökad ambitionsnivå för och omfattning av de samråd som Naturvårdsverket redan genomför med Sametinget, samebyar och andra samiska aktörer. Exempel på denna höjda ambitionsnivå är lagförslagets krav på att enighet alltid ska eftersträvas och att konsultationen ska pågå till enighet eller samtycke uppnåtts eller en av parterna förklarat att enighet eller samtycke inte kan nås i ärendet. Denna höjda ambitionsnivå innebär mer än ett marginellt merarbete för Naturvårdsverket och kan medföra att vi behöver ändra våra arbetsprocesser.

Naturvårdsverket saknar en beskrivning av konsekvenserna för landets samebyar.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Martin Eriksson, enhetschefen Gunilla Sallhed, handläggarna Ola Larsson och Karin Klingspor.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Martin Eriksson

Kopia till: Miljö- och energidepartementet